

Suvestinė redakcija nuo 2017-08-03 iki 2017-09-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-06-01, i. k. 2017-09349

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL 2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ
IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-K-109
PRIEMONĖS „BIOKURO PANAUDOJIMO SKATINIMAS ŠILUMOS ENERGIJAI
GAMINTI“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO NR. 1
PATVIRTINIMO**

2017 m. birželio 1 d. Nr. 1-143
Vilnius

Vadovaudamasis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, 6.2.7 papunkčiu,

t v i r t i n u 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-109 priemonės „Biokuro panaudojimo skatinimas šilumos energijai gaminti“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1 (pridedama).

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

SUDERINTA

Viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros
2017 m. gegužės 10 d. raštu Nr. R4-2590(3.14)

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ
IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“ 04.1.1-LVPA-K-109
PRIEMONĖS „BIOKURO PANAUDOJIMO SKATINIMAS ŠILUMOS ENERGIJAI
GAMINTI“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energinės efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-109 priemonės „Biokuro panaudojimo skatinimas šilumos energijai gaminti“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397) (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energinės efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-109 priemonės „Biokuro panaudojimo skatinimas šilumos energijai gaminti“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas);

2.2. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymą;

2.3. Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija);

2.4. Nacionalinę šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 „Dėl Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinė šilumos ūkio plėtros programa);

2.5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės);

2.6. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų Veiksmų

programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.7. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų Veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.8. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Šio aprašo tikslais biokuras suprantamas kaip kuro rūšis įrengiamiems biokurą naudojančioms šilumos gamybos įrenginiams (iki 10 MW šiluminės galios). Biokuru laikomas medienos biokuras (biokuras iš medienos apdirbimo ir medienos ruošos pramonės atliekų, biokuras iš lignino, malkos energetikai, miško kirtimo atliekos, ne miško medienos kirtimų mediena, antrinė mediena, biokuras iš baltalksnynų kirtimo, biokuras iš miško jaunuolynų ugdymo, biokuras iš trumpos apyvartos energetinių plantacijų, biokuras iš kelmų medienos ir kt.) ir šiaudų biokuras (šiaudai, šiaudų granulės ir kt.)

Centralizuoto šilumos tiekimo sistema suprantama taip, kaip apibrėžta Šilumos kainų nustatymo metodikoje, patvirtintoje Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“.

Didelė įmonė suprantama kaip įmonė, neatitinkanti labai mažos, mažos ir vidutinės įmonių apibrėžties, kaip nustatyta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

Šilumos gamybos įrenginys yra suprantamas taip, kaip vartojamas Šilumos gamybos statinių ir šilumos perdavimo tinklų, statinių (šildymo ir karšto vandens sistemų) statybos rūšių ir šilumos gamybos ir šilumos perdavimo įrenginių įrengimo darbų rūšių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. 1-172 „Dėl Šilumos gamybos statinių ir šilumos perdavimo tinklų, statinių (šildymo ir karšto vandens sistemų) statybos rūšių ir šilumos gamybos ir šilumos perdavimo įrenginių įrengimo darbų rūšių aprašo patvirtinimo“.

Šilumos tiekėjas suprantamas taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

Didelio energinio efektyvumo centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas suprantamas taip, kaip apibrėžta 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315, p/ 1) (toliau – Direktyva) 2 straipsnio 41 ir 42 dalyse. Apibrėžtis apima šilumos ir (arba) vėsumos gamybos įrenginius ir tinklą (įskaitant susijusią infrastruktūrą), būtiną šilumai ir (arba) vėsumai paskirstyti iš gamybos įrenginių į vartotojų patalpas.

Investicinė pagalba suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 46 straipsnyje.

Katilinė suprantama taip, kaip apibrėžta Garo ir vandens šildymo katilų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. balandžio 8 d. įsakyme Nr. 1-102 „Dėl Garo ir vandens šildymo katilų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“.

Labai maža įmonė suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

Maža įmonė suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

Nepriklausomas šilumos gamintojas suprantamas taip, kaip Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

Poveikio aplinkai vertinimo procesas suprantamas taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme.

Prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygos suprantamos taip, kaip apibrėžta Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvade, patvirtintame Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvado patvirtinimo“ (toliau – Sąlygų sąvadas).

Sunkumų patirianti įmonė suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 2 straipsnio 18 punkte.

Vidutinė įmonė suprantama taip, kaip apibrėžta Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 priede.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) ir viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negrąžinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 17 040 000 eurų (septyniolikos milijonų keturiasdešimt tūkstančių eurų), iš kurių iki 17 040 000 eurų (septyniolika milijonų keturiasdešimt tūkstančių eurų) – Sanglaudos fondo lėšų.

9. Kai pagal teigiamai įvertintas paraiškas prašoma skirti finansavimo suma yra didesnė, nei numatyta, priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę 8 punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydamą Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. Priemonės tikslas – užtikrinti efektyvesnę šilumos gamybą bei paskatinti didesnę biokuro naudojimą centralizuoto tiekimo sistemose.

11. Pagal Aprašą remiama veikla – biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių (iki 10 MW šiluminės galios) įrengimas rekonstruojamose ar naujai statomose katilinėse, pakeičiant iškastinį kurą centralizuotai tiekiamos šilumos gamyboje.

12. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. II ketvirtyje. Informacija apie planuojamus skelbti kvietimus ir (ar) sudaryti projektų sąrašus taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

13. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai – šilumos tiekėjai ir nepriklausomi šilumos gamintojai, eksploatuojantys iškastinį kurą naudojančius šilumos gamybos įrenginius.

14. Partneriai negalimi.

15. Pagal Aprašą nefinansuojamos sunkumų patiriančios įmonės. Pagal Aprašą finansavimas nėra teikiamas, jeigu pareiškėjas nėra sugrąžinęs anksčiau gautos valstybės pagalbos, kuri Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.

III SKYRIUS

PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektas turi atitikti šį specialųjį projektų atrankos kriterijų, patvirtintą Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2017 m. kovo 30 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-2.1(24) – projektas atitinka Nacionalinės šilumos ūkio plėtos programos 1 tikslo „Mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliais“ 1.2 uždavinio „Mažinti šilumos energijos gamybos įrenginių taršą ir užtikrinti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių technologijų plėtrą“ 1.2.1 priemonę „Įrengti naujus ar modernizuoti esamus atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius šilumos energiją gaminančius įrenginius“. Laikoma, kad projektas atitinka specialųjį atrankos kriterijų, jei jis atitinka Nacionalinės šilumos ūkio plėtos programos 1 tikslo „Mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliais“ 1.2 uždavinio „Mažinti šilumos energijos gamybos įrenginių taršą ir užtikrinti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių technologijų plėtrą“ 1.2.1 priemonę „Įrengti naujus ar modernizuoti esamus atsinaujinančius energijos išteklius naudojančius šilumos energiją gaminančius įrenginius“ (2 priedo 1.2.1 papunktis).

18. Projektas turi atitikti Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 7 skirsnio 46 straipsnyje nustatytą reikalavimą – investicija yra neatsiejama didelio energinio efektyvumo centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos dalis. Vertinama, ar planuojamos investicijos bus neatsiejama didelio energinio efektyvumo centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos dalis, t. y. ar centralizuoto šildymo ir vėsinimo sistema, kurioje veiks nauji biokurą naudojančios šilumos gamybos įrenginiai atitiks Direktyvos 2 straipsnio 41 ir 42 dalyse pateiktą efektyvaus centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sistemos apibrėžtį.

19. Projektas negali būti įgyvendinamas centralizuoto šilumos tiekimo sistemose, kuriose biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse sudaro daugiau kaip 70 procentų. Biokuro dalis šilumos gamybos kuro balanse nustatoma vadovaujantis pagrįstais duomenimis, pateiktais investicijų projekte ir (ar) pridedamais dokumentais (pvz.: Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ar kitos kompetentingos institucijos skelbiamais duomenimis (nuoroda), pateiktomis pažymomis ir kt.):

19.1. kai per pastaruosius trejus metus iki paraiškos pateikimo dienos, prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, kurioje planuojama įgyvendinti projektą, nebuvo prijungtas naujas biokurą naudojantis šilumos gamybos įrenginys ir Ministerija neišdavė biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtino rašytinio pritarimo statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo, apskaičiuojama kaip praėjusių trejų metų aritmetinis vidurkis iki paraiškos pateikimo dienos;

19.2. kai per pastaruosius trejus metus iki paraiškos pateikimo dienos, prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos, kurioje planuojama įgyvendinti projektą, buvo prijungtas naujas biokurą naudojantis šilumos gamybos įrenginys ir (arba) Ministerija išdavė biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtiną rašytinį pritarimą statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą pateikimo, apskaičiuojama kaip prie centralizuoto šilumos tiekimo sistemos prijungtų biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių, per praėjusius metus iki paraiškos pateikimo dienos, pagamintos šilumos kiekio (MWh) ir planuojamų prijungti biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių, kuriems Ministerija yra išdavusi biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio įrengimui būtiną rašytinį pritarimą statinio projektui iki prašymo išduoti statybą leidžiantį

dokumentą pateikimo bei planuojamo įgyvendinti projekto instaliuotos galios (MW), padaugintos iš 8000 val., suma, padalinta iš praėjusių trejų kalendorinių metų iki paraiškos pateikimo dienos pagamintos šilumos kiekio (MWh) aritmetinio vidurkio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-209](#), 2017-08-02, paskelbta TAR 2017-08-02, i. k. 2017-12983

20. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos, patvirtintos Europos Komisijos 2012 m. kovo 23 d. komunikatu Nr. COM(2012) 128, tikslo įgyvendinimo pagal bent vieną Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos veiksmų plane, patvirtintame Europos Komisijos 2015 m. rugsėjo 10 d. sprendimu Nr. SWD(2015)177 final numatytą politinę sritį „Energetika“. Dokumentai skelbiami Europos Komisijos svetainėje http://ec.europa.eu/regional_policy/lt/policy/cooperation/macro-regional-strategies/baltic-sea/library/#1.

21. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Pagal šį Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 20.

22. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 20 balų, paraiška atmetama. Jei projektai surenka vienodą balų skaičių ir jiems finansuoti nepakanka kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, tuomet projektai išdėstomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

23. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

24. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

25. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

26. Projekto veiklos turi būti pradėtos įgyvendinti ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

27. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

28. Projektu turi būti siekiama visų toliau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

28.1. Bendrojo produkto rodiklio „Papildomi atsinaujinančių išteklių energijos gamybos pajėgumai“, kodas P.B.230;

28.2. Bendrojo produkto rodiklio „Bendras metinis šiltnamio efektą sukeliančių dujų sumažėjimas“, kodas P.B.234.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-209](#), 2017-08-02, paskelbta TAR 2017-08-02, i. k. 2017-12983

29. Nustatant stebėsenos rodiklius, skaičiuojant jų pasiektas reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujamasi stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Aprašo 28.1 ir 28.2 papunkčiuose nurodytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-209](#), 2017-08-02, paskelbta TAR 2017-08-02, i. k. 2017-12983

30. Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti stebėsenos rodiklių reikšmių, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 22 skirsnio nuostatos.

31. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

31.1. Pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs investicijų projektą su sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (toliau – Investicijų projektų metodika). Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklės darbalaikyje(-iuose) „Prielaidos“, vadovaujantis Aprašo 45 ir 47 punktais, turi būti išskirtos tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos. Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuoklė ir Investicijų projektų metodika skelbiamos Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt ir www.ppplietuva.lt. Nagrinėjant projekto įgyvendinimo alternatyvas veikai „biokurą naudojančių šilumos gamybos įrenginių (iki 10 MW šiluminės galios) įrengimas rekonstruojamose ar naujai statomose katilinėse, pakeičiant iškastinį kurą centralizuotai tiekiamos šilumos gamyboje“, privaloma išnagrinėti vieną alternatyvą – šilumos gamybos įrenginio, naudojančio biokurą įsigijimas ir įrengimas, kad jis veiktų kaip didelio energinio efektyvumo centralizuoto šilumos tiekimo sistemos dalis ir laisva forma pateikti priešingos padėties scenarijaus (t. y. to paties galingumo įprasto šilumos gamybos įrenginio (pvz.: dujinio vandens šildymo katilo) įsigijimas ir įrengimas, kad jis veiktų centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje) išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Pagrindžiančiais dokumentais laikytini tokie dokumentai, kaip ir pagrindžiant projekto biudžetą (kaip numatyta Aprašo 46 punkte). Rengiant investicijų projektą, priimamas projekto ataskaitinis laikotarpis – 18 metų;

31.2. jei, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos galiojantį teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių arba galiojančią atrankos išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kai pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas nustatyta tvarka turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros;

31.3. jei pareiškėjo planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs rašytinį paaiškinimą dėl jo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai;

31.4. kai planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi(-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti atlikęs „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumo nustatymą, vadovaujantis Planų ar programų, ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą. Jei planuojama ūkinė veikla nėra susijusi su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs rašytinį paaiškinimą;

31.5. nuosavybės ar kitos daiktinės pareiškėjo teisės į nekilnojamą turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, ir (arba) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.254 straipsnyje nurodyti juridiniai faktai, susiję su šiuo nekilnojamuoju turtu, iki paraiškos pateikimo turi būti įregistruoti Nekilnojamojo turto registre (pateikiamas išrašas). Daiktinės teisės į nekilnojamąjį turtą turi galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos arba atitikti Aprašo 31.6 papunkčio nuostatas. Turto, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, paskirtis turi atitikti projektu įgyvendinamą veiklą. Jei turtas, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, pareiškėjo naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas;

31.6. pareiškėjas, ne nuosavybės teise valdantis nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, ir šio turto savininkas turi sudaryti susitarimą dėl projekto įgyvendinimo,

kuriame būtų nustatyti tarpusavio išipareigojimai dėl pareiškėjo ar projekto vykdytojo teisių ir pareigų perleidimo–perėmimo, jeigu, pateikus paraišką, projekto įgyvendinimo metu ar poprojektiniu laikotarpiu pasibaigtų arba nutrūktų teisiniai santykiai, kurių pagrindą pareiškėjas ar projekto vykdytojas valdo tiesiogiai su projektu susijusį turtą. Susitarime taip pat turi būti nustatytos turto, kuriam įsigyti ar sukurti skiriamos projekto lėšos, perleidimo–perėmimo sąlygos, atsižvelgiant į valstybės pagalbai taikomus reikalavimus. Susitarimas turi galioti visą, Aprašo 78 punkte numatytą, investicijų tęstinumo laikotarpį.

32. Pareiškėjams, kurie yra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, vykdant viešuosius pirkimus rekomenduojama įvertinti galimybę prisidėti prie Viešųjų pirkimų įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatytų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų taikymo.

33. Projekto veiklos, kurioms prašoma finansavimo, gali būti pradėtos įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projekto veiklos pradedamos įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

34. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

35. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo aplinkosaugos ir ekonomikos srityse, t. y. įgyvendinant projekto veiklas turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, aprašytų ilgalaikių ir trumpalaikių energetikos tikslų, jų uždavinių įgyvendinimo.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

36. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

37. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos, patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo pabaigos.

38. Mažiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 25 000 eurų (dvidešimt penki tūkstančiai eurų), didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma yra 2 200 000 eurų (du milijonai du šimtai tūkstančių eurų).

39. Pagal šį Aprašą projekto veiklos(-ų) finansavimas yra valstybės pagalba, teikiama pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 7 skirsnio 46 straipsnį. Valstybės pagalbos efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms teikimo sąlygos, kurios atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatas, yra suderinamos su vidaus rinka.

40. Įgyvendinančioji institucija tikrina projekto atitiktį Bendrojo bendrosios išimties reglamento I skyriuje nustatytiems bendriesiems reikalavimams ir III skyriaus 7 skirsnio 46 straipsnyje nustatytiems valstybės pagalbos efektyvaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemos įrengimo reikalavimams pagal projekto atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lapą (pildomas Aprašo 3 priedas).

41. Vadovaujantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento III skyriaus 7 skirsnio 46 straipsnio 2 dalimi, pareiškėjas turi pateikti informaciją apie valstybės pagalbą projektui, siekiant nustatyti didžiausią galimą valstybės pagalbos sumą projektui (pildomas Aprašo 5 priedas).

42. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro:

42.1. 60 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai pareiškėjas yra didelė įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 40 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

42.2. 70 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai pareiškėjas yra vidutinė įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 30 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų;

42.3. 80 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, kai pareiškėjas yra maža arba labai maža įmonė. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 20 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

43. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

44. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

45. Pagal Aprašą tinkamos finansuoti išlaidos yra papildomos šilumos gamybos įrenginio išlaidos, kurių reikia vieno ar kelių energijos gamybos vienetų įrengimui, išplėtimui, atnaujinimui, kad jie veiktų kaip didelio energinio efektyvumo centralizuoto šilumos tiekimo sistema, palyginti su įprastais šilumos gamybos įrenginiais, t. y.: 4 išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kitas turtas“ – kompiuterinės technikos, programinės įrangos, susijusios su biokurą naudojančio šilumos gamybos įrenginio valdymu, tiesiogiai projekto veiklai(-oms) vykdyti reikalingos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos (įskaitant jų transportavimo, projektavimo, sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, instaliavimo, paruošimo naudoti, išbandymo, apmokymo naudotis, saugos instruktazo, techninės priežiūros ir kitas tiesiogiai susijusias išlaidas).

46. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dydis nustatomas atsižvelgiant į projekto išlaidų realumą ir būtinumą bei reikalavimus, keliamus tinkamoms finansuoti išlaidoms. Paraiškos vertinimo metu išlaidų, numatytų Aprašo 45 punkte, įkainiai nustatomi vadovaujantis rinkoje egzistuojančiomis kainomis. Pareiškėjas privalo turėti dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą (projektinės sąmatos arba techniniai projektai, arba ne mažiau kaip trys tiekėjų komerciniai pasiūlymai, arba nuorodos į rinkoje galiojančias kainas, arba galimybių studijos ir panašiai).

47. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidos yra šios:

47.1. išlaidos, neišvardytos šio Aprašo 45 punkte taip pat statybos, rekonstrukcijos prisijungimo prie tinklų išlaidos;

47.2. išlaidos, nustatytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 34 skirsnyje;

47.3. paraiškos parengimo paslaugų išlaidos.

48. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija „Projekto biudžeto formos pildymas“, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

49. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

50. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

50.1. bet kokia kita valstybės pagalba (taip pat ir pagalba išduodant nemokamus apyvartinius taršos leidimus, projektams įtrauktiems į Lietuvos Respublikos paraišką Europos Komisijai dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo elektros energijos gamybos įrenginiams pereinamuoju 2013–2020 m. laikotarpiu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-559/1-179 „Dėl nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo elektros energijos gamybos įrenginiams pereinamuoju 2013–2020 m. laikotarpiu“), jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

50.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik, jeigu taip susumavus nevirsijamas didžiausias

pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą taikoma tai pagalbai.

51. Pagal Aprašą teikiama valstybės pagalba nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu susumavus būtų viršytas pagalbos intensyvumas, nustatytas Bendrojo bendrosios išimties reglamento 46 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

52. Įgyvendinančioji institucija paraiškos vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti valstybės pagalbą pagal Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą. Priėmusi sprendimą finansuoti projektą, Ministerija per 5 darbo dienas registruoja suteiktos valstybės pagalbos sumą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, TEIKIMAS, VERTINIMAS, SPRENDIMAS DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS IR KONSULTAVIMAS

53. Įgyvendinančioji institucija kvietimą teikti paraiškas skelbia Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

54. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma (.pdf formatu) skelbiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“.

55. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 58 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

56. Jeigu vadovaujantis Aprašo 55 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

56.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas paraiškos ir jos priedų originalas, pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamas paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

56.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas paraiškos originalas, pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje). Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės priedamų dokumentų kopijos teikiami tokiu pat būdu, kaip paraiška ar projekto sutartis, išskyrus Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 16 punkte nustatytas išimtis.

57. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS ir pareiškėjas iki paraiškos teikimo nėra registruotas DMS naudotoju, jis prieš pateikdamas paraišką, turi užsiregistruoti DMS naudotoju naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma. DMS naudojimosi tvarka nustatyta Duomenų teikimo per DMS tvarkos apraše (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedas).

58. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti:

58.1. investicijų projektą kartu su Sąnaudų ir naudos analizės rezultatų skaičiuokle (.xlsx formatu), kaip nurodyta Aprašo 31.1 papunktyje;

58.2. šilumos tiekimo licenciją išdavusios institucijos išduotos šilumos tiekimo licencijos ir jų priedų kopijos. Jei pareiškėjas yra nepriklausomas šilumos gamintojas – prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygų kartu su priedais, kopijos. Prisijungimo prie šilumos perdavimo tinklo sąlygos ir tvarka nustatyta Sąlygų sąvade;

58.3. pareiškėjui, kuriam šilumos tiekimo licenciją yra išdavusi Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) arba pareiškėjui, kuriam yra taikoma reguliuojama kainodara, – Komisijos nutarimo investicijų sąrašo derinimo arba nutarimo dėl investicijų projekto derinimo, apimančio projekte numatytas investicijas, išrašą, patvirtintą įmonės vadovo parašu, ar kopiją. Išrašą arba kopiją pareiškėjas turi pateikti su paraiška arba ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo paraiškos pateikimo;

58.4. nuosavybės ir kitas daiktines pareiškėjo teises į nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas projekto metu, ir sutikimą, jei taikoma, kaip nurodyta Aprašo 31.5 papunktyje;

58.5. pareiškėjui, ne nuosavybės teise valdančiam nekilnojamąjį turtą, kuris bus naudojamas įgyvendinant projektą, – susitarimą su turto savininku dėl projekto įgyvendinimo, kaip numatyta Aprašo 31.6 papunktyje;

58.6. dokumentus, jų nuorašus arba kopijas apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus, kaip nurodyta Aprašo 31.2, 31.3 ir 31.4 papunkčiuose;

58.7. informaciją apie gautą valstybės pagalbą ir kitus finansavimo šaltinius (Aprašo 4 priedas);

58.8. informaciją apie valstybės pagalbą projektui, kaip tai nurodyta Aprašo 41 punkte (Aprašo 5 priedas);

58.9. dokumentus, jų nuorašus arba kopijas patvirtinančius, kad pareiškėjas eksploatuoja keičiamus iškastinį kurą naudojančius šilumos gamybos įrenginius, gaminančius šilumos energiją, kuri yra perduodama į centralizuoto šilumos tiekimo sistemą;

58.10. pagrindžiančius dokumentus, kaip nurodyta Aprašo 31.1 papunktyje ir 46 punkte;

58.11. smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ (netaikoma, kai pareiškėjas yra didelė įmonė);

58.12. pareiškėjo patvirtintų paskutinių trejų ataskaitinių finansinių metų finansinių ataskaitų rinkinius (netaikoma, jeigu pareiškėjas yra pateikęs finansinių ataskaitų rinkinius Juridinių asmenų registru);

58.13. įrodymus, kad turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo savo lėšomis. Pareiškėjo nuosavų lėšų šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankamai realūs paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikoma:

58.13.1. banko paskola. Tokiu atveju su paraiška pateikiama pažyma, kurioje nurodytas banko sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas. Pasirašytos kredito sutarties kopija turės būti pateikta iki projekto sutarties pasirašymo datos;

58.13.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenų grupės), turinčio(-ios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriais nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą juridinio asmens lėšų sumą;

58.13.3. savininko ir (ar) dalyvių piniginiai įnašai. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas savininko ir (ar) dalyvių sprendimas (susirinkimo protokolo kopija) skirti konkrečią lėšų sumą projektui įgyvendinti bei dokumentai, patvirtinantys savininko ir (ar) dalyvių finansinius pajėgumus skirti lėšas (patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentų kopijos, aktuali pajamų deklaracija, patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos žyma ir (ar) kt.).

58.14. laisvos formos pareiškėjo deklaracija, patvirtinanti, kad įrengtame šilumos gamybos įrenginyje, jo eksploatacijos laikotarpiu, bus naudojamas tik biokuras;

58.15. kiti būtini dokumentai, jų nuorašai arba kopijos arba informacija, reikalinga projekto atitikčiai projektą atrankos kriterijams įvertinti;

58.16. kiti būtini dokumentai, jų nuorašai arba kopijos arba informacija (pvz.: Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ar kitos kompetentingos institucijos skelbiami duomenys (nuoroda), pateiktos pažymos ir kt.) reikalinga projekto atitikčiai Aprašo 18 punktui įvertinti.“

59. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas, kuris skelbiamas Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškų pateikimo termino paskutinės dienos (58.3 papunktyje nurodytas priedas gali būti pateiktas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo paraiškos pateikimo). Jei DMS funkcinės galimybės laikinai neužtikrinamos ir dėl to pareiškėjai negali pateikti apraiškos ar jos priedo(-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte.

60. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

61. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

62. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

63. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos gavimo dienos per DMS arba raštu informuoja pareiškėją apie paraiškos registravimą ir jai suteiktą unikalų paraiškos kodą.

64. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

65. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės.

66. Paraiška atmetama be paklausimo, jei pareiškėjas kartu su paraiška nepateikia Aprašo 58.1 papunktyje nurodyto priedo, taip pat dėl priežasčių, nustatytų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14–16 skirsniuose. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS, jei nėra užtikrinamos DMS funkcinės galimybės – raštu, ir paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

67. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

68. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

69. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

70. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra įdiegtos, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

71. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos ne vėliau kaip per 60 dienų nuo sprendimo dėl projektų finansavimo priėmimo dienos.

72. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą, ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą, kuris negali būti trumpesnis nei 14 dienų. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

73. Projekto sutarties originalas gali būti teikiamas:

73.1. pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje, arba

73.2. pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

74. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

75. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VII skyriaus 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

76. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas ir ne mažiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą.

77. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 27 skirsnyje.

78. Projekto vykdytojas penkerius metus po projekto finansavimo pabaigos turi užtikrinti investicijų tęstinumą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

79. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VII skyriaus 42 skirsnyje ir Bendrojo bendrosios išimties reglamento 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

80. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 11 skirsnyje.

81. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės.

Priedų pakeitimai:

3 priedas

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-209](#), 2017-08-02, paskelbta TAR 2017-08-02, i. k. 2017-12983

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-209](#), 2017-08-02, paskelbta TAR 2017-08-02, i. k. 2017-12983

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 1-143 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.1.1-LVPA-K-109 priemonės „Biokuro panaudojimo skatinimas šilumos energijai gaminti“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ pakeitimo